

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 11 mars 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring i 28 och 30 §§ lagen om allmän pensionsförsäkring.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 69, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Holmström* i Gävle hemställt,

att riksdagen måtte för sin del besluta följande ändringar i lagen om allmän pensionsförsäkring:

§ 28.

Sista meningen i första stycket: »Över inkomna — — — yttrande.» utbytes mot: Sedan ordföranden gjort vederbörliga anteckningar såväl å besvärshandlingen som i registret, insändas besvären omedelbart till pensionsstyrelsen, som återförvisar ärendet till nämnden för yttrande.

§ 30.

Andra stycket »Sedan den i — — — pensionsstyrelsen.» utbytes mot: Beslut i ärendet jämte tillhörande handlingar skall av ordföranden snarast möjligt insändas till pensionsstyrelsen;

samt att vederbörande utskott behagade göra den omredigering av den föreslagna lagtexten, som kunde befinnas erforderlig, ävensom härav eventuellt föranledda ändringar av lagen i övrigt.

Till stöd för berörda hemställan har motionären anfört följande:

Den, som sökt pension enligt »Lag om allmän pensionsförsäkring», får vänta en avsevärd tid innan pensionen kan utfalla. Detta är av naturliga skäl till viss grad oundvikligt. Men å andra sidan är det ett förklarligt önskemål, att denna tid icke göres onödigt lång.

I ett hänseende torde en ändring i den nuvarande ordningen kunna göras, varigenom väntetiden för den sökande minskas. Enligt nu gällande bestämmelser får pensionsnämndsordförande icke till pensionsstyrelsen insända handlingarna rörande pensionsnämndens beslut med anledning av en pensionsansökan förr, än den tid förflutit, under vilken den sökande har rätt att genom besvär söka ändring i pensionsnämndens beslut. Denna tid är trettio dagar, som räknas från dagen för beslutets meddelande.

Då det enligt vunnit erfarenhet är i sällsynt förekommande fall, som sådana besvär anföras, kan man säga, att handlingarna under besvärstiden ligga ändamålslost hos ordföranden.

Pensionsnämndsordföranden borde i stället kunna insända handlingarna till pensionsstyrelsen, så snart han fått dem färdiga. Om besvär över pensionsnämndens beslut därefter inkomma till pensionsnämndsordföranden, bör denne, efter att hava gjort vederbörliga anteckningar i registret och å besvärshandlingen, omedelbart insända den senare till pensionsstyrelsen, som sedan genom översändande av såväl besvärshandlingen som övriga i ärendet förekommande handlingar återförvisar ärendet till pensionsnämnden för yttrande över besvären.

Härigenom skulle, praktiskt taget, alla pensionssökande få väntetiden nedbringad med en månad. Och detta vore synnerligen lyckligt.

Någon olägenhet av en förändring i av mig antydd riktning kan jag icke finna.

Yttrande i ärendet från pensionsstyrelsen. Över motionen har utskottet, i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av pensionsstyrelsen.

I sitt till utskottet avgivna yttrande har styrelsen anfört följande. Att allt borde göras för att söka nedbringa den tid, som förflöte mellan en pensionsansökans ingivande och pensionsbrevets utsändande, vore uppenbart. Bland de åtgärder i sådant syfte, som pensionsstyrelsen haft under behandling, vore även den nu föreslagna. Därvid hade emellertid befunnits, att frågan ingalunda vore så enkel och att ej heller tidsvinsten bleve så stor, som motionären hoppats. Sålunda torde pensionsnämndsordförandens expeditionarbete och andra omständigheter föranleda därtill, att efter sammanträdet kortare eller längre tid måste förflyta innan handlingarna kunde översändas till pensionsstyrelsen. Vidare vore att märka, att ett ärende givetvis icke kunde företagas till avgörande inom pensionsstyrelsen, innan den föreskrivna besvärstiden gått tillända. Därest pensionsstyrelsen icke ville utsätta sig för risken, att besvär, som anförts i ett ärende, icke komme under omprövning vid ärendets avgörande inom styrelsen, måste för övrigt särskilda åtgärder av styrelsen vidtagas, vilka skulle ej obetydligt öka och försvåra styrelsens arbete och dessutom ytterligare beskära tidsvinsten. Styrelsen funne för sin del, att något avgörande i denna fråga icke nu borde träffas, utan att densamma lämpligen borde tagas i övervägande i samband med den allmänna revision av pensionsförsäkringen, som styrelsen förväntade komma att ske under den närmaste framtiden.

Utskottet. Enligt bestämmelser i gällande lag om allmän pensionsförsäkring skall ansökan om pension, avfattad å fastställt formulär och åtföljd av prästbevis, ingivas till pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där sökanden senast blivit mantalsskriven. Ansökning, som avser pension på grund av erlagda avgifter enligt 6 eller 34 § vid uppnådda 67 år, skall icke behandlas av pensionsnämnden, utan av ordföranden översändas direkt till pensionsstyrelsen. I fråga om andra ansökningar skall pensionsnämnden först besluta, huruvida sökanden äger rätt till pension (d. v. s. om han är invalid), samt, där ansökningen avser jämväl pensionstillägg, bestämma storleken av

arsinkomsten. Nämndens beslut skall delgivas sökanden. Efter utgången av en besvärstid av 30 dagar skall beslutet jämte tillhörande handlingar ävensom, därest besvär anförts, nämndens yttrande över besvären av ordföranden snarast möjligt insändas till pensionsstyrelsen. Besvär över pensionsnämnds beslut kunna anföras av enskild sakägare, kommun, ombud och pensionsnämndens ordförande.

I motionen föreslås vissa ändringar i pensionsförsäkringslagen i ändamål att upphäva bestämmelsen, att handlingarna i pensionsärende, i vilket pensionsnämnd fattat beslut, skola översändas till pensionsstyrelsen först efter utgången av den stadgade besvärstiden av 30 dagar efter beslutets meddelande. Därigenom skulle enligt motionärens mening alla pensions sökande praktiskt taget få väntetiden nedbragt med en månad.

I likhet med pensionsstyrelsen anser utskottet, att de i motionen uttryckta önskemålen om nedbringande av den tid, som förflyter mellan pensionsansökningens ingivande och pensionsbrevets utfärdande, äro värda allt beaktande. Då emellertid de av motionären i sådant syfte föreslagna åtgärderna skulle medföra vissa praktiska olägenheter och icke vara så effektiva, att de skulle på ett avsevärt sätt förkorta väntetiden, samt frågan om åtgärder för väntetidens nedbringande torde komma att upptagas till övervägande av pensionsstyrelsen i samband med den allmänna revision av pensionsförsäkringslagen, som kan förväntas skola ske under den närmaste framtiden, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionen och ej heller föreslå riksdagen att påkalla särskild utredning i ärendet.

Utskottet hemställer fördenskull,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 mars 1927.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Stockenström, Sigfrid Hansson, greve Spens, Frändén*, Berglund*, Sundberg** och *Luterkort**;

från andra kammaren: herrar *Öberg*, Hage, Magnusson* i Skövde, *Ödström**, *Johanson* i Hallagården*, *Holmström* i Stockholm, *Olovson* i Västerås och *Hedvall*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.